

Dosarul nr. 3ra-173/2023
2-20063110-01-3ra-08022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

24 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului depus de către avocatul Sorin Tighineanu în interesele lui Octavian Morozaan,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Octavian Morozaan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 11 iunie 2020, avocatul Sorin Tighineanu în interesele lui Morozaan Octavian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând constatarea drept ilegale și neîntemeiate răspunsurile Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-359/20 din 11 martie 2020, nr. M-872/20 și nr. M997/20 din 25 mai 2020, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze pensia lui Octavian Morozaan, începând cu data de 06 aprilie 2018, prin includerea în calculul pensiei a două premii primite în luna august și noiembrie 2017 în sumă totală de 4 200 lei și a alocației privind stimularea financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, calculate conform Hotărârii de Guvern nr. 172 din 22 martie 2017 în sumă totală de 39 220 lei, încasarea a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că Octavian Morozaan beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită de Casa Națională de Asigurări Sociale, începând cu 06 aprilie 2018, în proporție de 50 % din suma soldei primite înainte de concediere pentru vechimea în serviciu confirmată de 23 ani 11 luni 12 zile.

Reclamantul a relatat că pentru calcularea pensiei inițiale din data de 06 aprilie 2018, a prezentat Casei Naționale de Asigurări Sociale certificatul nr. 34 din 12 aprilie

2018, eliberat pentru perioada lunilor aprilie 2017 - martie 2018 și respectiv calculele pensiei s-au efectuat în baza acestui certificat. Ulterior, a constatat că, din eroare în acest certificat nu au fost incluse două plăți suplimentare din ultimul an de activitate, din care s-au reținut contribuții sociale de stat și care urmau a fi luate în seamă la calcularea pensiei și anume: două premii primite în luna august și noiembrie 2017, în sumă totală de 4 200 lei și alocația privind stimularea financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne calculată conform Hotărârii de Guvern nr. 172 din 22 martie 2017, în sumă totală de 39 220 lei.

La 11 februarie 2020, a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cerere înregistrată cu nr. de intrare M-359/20, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru ultimele 12 luni trecute, inclusiv ținând cont de indexarea acesteia la 01 aprilie 2019, luând ca bază de calcul și plățile suplimentare expuse supra neincluse inițial în formula de calcul a pensiei, prezentând în acest sens răspunsul Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției nr. 34/17-687 din 10 februarie 2020 și certificatul nr. 30 din 29 ianuarie 2020 anexă la acest răspuns.

Prin răspunsul nr. M-359/20 din 11 martie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea lui Octavian Morozan din 11 februarie 2020, invocându-se că acele două plăți suplimentare din ultimul an de activitate indicate în petiție ca bază pentru recalcularea pensiei reprezintă plăți compensatorii și nu se includ în media lunară a recompenselor plăților, sporurilor și suplimentelor primite în ultimul an de serviciu.

Nefiind de acord cu refuzul în recalcularea pensiei, la 18 mai 2020 Octavian Morozan a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cerere prealabilă prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru ultimele 12 luni trecute, inclusiv ținând cont de indexarea acesteia la 01 aprilie 2019, luând ca baza de calcul și plățile suplimentare expuse supra, neincluse inițial în formula de calcul a pensiei.

Prin răspunsul nr. M-872/20 și nr. M997/20 din 25 mai 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă înaintată de Octavian Morozan.

Reclamantul consideră neîntemeiată calificarea sub noțiunea termenului de plăți compensatorii dată de către Casa Națională de Asigurări Sociale atât a celor două premii primite în luna august și noiembrie 2017 în sumă totală de 4 200 lei, cât și alocația privind stimularea financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne calculată conform Hotărârii de Guvern nr. 172 din 22 martie 2017 în sumă totală de 39 220 lei.

Reclamantul susține că întru calificarea ca permanentă unei plăți ce urmează a fi inclusă în calculul pensiei, trebuie să se ia în considerație prevederile pct. 3 din Hotărârea de Guvern nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar. Or, premiile primite în luna august și noiembrie 2017 în sumă totală de 4 200 lei (1 500 + 2 700), cât și alocația privind stimularea financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne calculată conform Hotărârii de Guvern nr. 172 din 22 martie 2017 în sumă totală de 39 220 lei (1 288,75 + 7 931,25 + 13 856,25 + 14 643,75 + 1 500), nu se includ la rubrica plăților

compensatorii având un caracter periodic permanent, mai ales în cazul alocației din urmă care se acordă trimestrial.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 21 aprilie 2022, avocatul Sorin Tighinean în interesele lui Moroza Octavian a depus apel, iar la 20 iunie 2022 a depus motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de avocatul Tighinean Sorin în interesele lui Moroza Octavian și menținută hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au reținut prevederile art. 2 alin. (1), (2), art. 44 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, a pct. 2, 3, 4 din Hotărârea de Guvern nr. nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că, Casa Națională de Asigurări Sociale corect a reținut că, premiile pentru lunile august 2017 - 1500 lei și noiembrie 2017 - 2 700 lei, precum și alocațiile privind stimularea financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne - în mărime de 39 220 lei - mijloace financiare achitate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 172 din 22 martie 2017 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de stimulare financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, și pretinse de reclamant la includerea calculării/recalculării pensiei, nu se încadrează în acele tipuri de drepturi bănești stabilite de legislator care se iau în considerare la stabilirea pensiei potrivit Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

Cu privire la argumentul lui Octavian Moroza referitor la alocațiile privind stimularea financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, instanțele de judecată au stabilit că, la 22 martie 2017, Guvernul Republicii Moldova a emis hotărârea nr. 172 prin care a aprobat Regulamentul privind procedura de stimulare financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (abrogat prin Hotărârea de Guvern nr. 1231 din 12.12.2018).

Astfel, pct. 1, pct. 3-4 din Regulamentul privind procedura de stimulare financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - Regulament) reglementează procedura și condițiile de stimulare financiară a agenților constatați care au contribuit la încasarea veniturilor la bugetul de stat, temeiurile și modul unitar de gestionare a mijloacelor financiare ale Inspectoratului General al Poliției constituite din 25% din sumele amenzilor încasate la bugetul de stat în urma documentării contravențiilor de către agenții constatați ai Poliției, destinațiile de utilizare, modul de alocare, evidență și control ale acestora.

Scopul prezentului Regulament este de a susține realizarea eficientă a sarcinilor, funcțiilor și drepturilor Poliției, precum și executarea adecvată de către angajații Poliției a obligațiilor de serviciu. Agenții constatatori ai Poliției sînt stimulați financiar, trimestrial, cu 25 la sută din suma amenzilor aplicate de către aceștia și încasate la bugetul de stat.

În asemenea circumstanțe, la emiterea răspunsului nr. M-359/20 din 11 martie 2020, precum și a deciziei adoptată în procedura prealabilă materializată în răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-872/20 și nr. M-997/20 din 25 mai 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu prevederile legale, iar careva temeuri ce ar duce la nulitatea răspunsurilor nu s-a constatat.

La 14 decembrie 2022, avocatul Sorin Tighineanu în interesele lui Octavian Moroza, a depus recurs nemotivat, iar la 27 februarie 2023 a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, avocatul Sorin Tighineanu în interesele lui Octavian Moroza a reiterat circumstanțele de fapt și de drept din acțiune și cererea de apel, invocând că instanța de apel a adoptat decizia cu încălcarea esențială a normelor de drept material, a interpretat în mod eronat prevederile pct. 3 din Hotărârea de Guvern nr. 78 din 21 februarie 1994, fapt ce a dus la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului.

Recurentul a menționat că, instanțele de judecată în mod eronat au apreciat că alocația privind stimularea financiară a agenților constatatori din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne calculată conform Hotărârii Guvernului nr. 172 din 22 martie 2017, în sumă totală de 39 220 lei, face parte din plățile compensatorii.

De asemenea, consideră că instanțele de judecată în mod eronat au interpretat legea reținând că, alocațiile privind stimularea financiară a agenților constatatori din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, reprezintă plăți stimulatorii cu caracter unic, acordate periodic pentru muncă sânguincioasă a obligațiilor prevăzute de lege.

Prin urmare, alocația privind stimularea financiară a agenților constatatori din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne calculată conform Hotărârii Guvernului nr. 172 din 22 martie 2017, în sumă totală de 39 220 lei, nu face parte din plățile compensatorii, stabilite pct. 3 din Hotărârea de Guvern nr.78 din 21 februarie 1994, deoarece poartă un caracter permanent acordându-se periodic (trimestrial).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 07 decembrie 2022, dispozitivul deciziei fiind notificat recurentului, prin intermediul poștei electronice, la data de 09 decembrie 2022 (f.d.82).

Totodată, decizia motivată din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată părților, prin intermediul poștei electronice, la data de 27 ianuarie 2023 (f.d.86).

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că avocatul Sorin Tighineanu în interesele lui Octavian Morozan, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 28 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Casa Națională de Asigurări Sociale copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

Prin referința depusă la 07 martie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibil recursul depus de avocatul Sorin Tighineanu în interesele lui Octavian Morozan, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin.(2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului

în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, cererea de recurs depusă de avocatul Sorin Tighineanu în interesele lui Octavian Moroza, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art.230, 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către avocatul Sorin Tighineanu în interesele lui Octavian Moroza, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni